ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 6ης Μαρτίου 1990 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Στις τρεις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις, που πρωτοκολλήθηκαν με τους αριθμούς C-54/88, C-91/88 και C-14/89, υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο από τους pretori του Conegliano, του Prato και της Πίζας, αντίστοιχα, ταυτόσημα προδικαστικά ερωτήματα που αφορούν την ερμηνεία των διατάξεων της Συνθήκης για την ελευθερία εγκαταστάσεως ως προς την άσκηση ορισμένων επαγγελμάτων παραϊατρικού χαρακτήρα.

2. Το ταυτόσημο της διατυπώσεως των ερωτημάτων εξηγείται κυρίως από το γεγονός ότι τα αιτούντα δικαστήρια αντιμετώπιζαν ιδιαίτερα παρεμφερείς καταστάσεις. Επρόκειτο για ποινικές διαδικασίες που κινήθηκαν κατά βιοθεραπευτών ή πρανοθεραπευτών, βάσει του άρθρου 348 του ιταλικού Ποινικού Κώδικα, για παράνομη άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος.

3. Η υπόθεση C-54/88 αφορά ποινική διαδικασία κατά της Eleonora Nino, μέλος της Associazione italiana flussoterapeuti e pranoterapeuti (στο εξής: AIFEP), για τέλεση πράξεων βιοθεραπείας και πρανοθεραπείας. Η υπόθεση C-91/88 αφορά δίωξη κατά της Bruna Goti και του Rinaldo Prandina, μελών της AIFEP, λόγω ασκήσεως δραστηριότητας πρανοθεραπευτή. Η υπόθεση C-14/89 αφορά, τέλος, διαδικασία κατά του Pier Cesare Pierini, μέλος του ίδιου σωματείου, λόγω ασκήσεως δραστηριότητας πρανοθεραπευτή. Όλοι οι κατηγορούμενοι επικαλέστηκαν, ενώπιον των οικείων δικαστηρίων, τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με την ελευθερία εγκαταστάσεως, θεωρώντας ότι η δίωξη που είχε ασκηθεί εναντίον τους προσέκρουε στις διατάξεις αυτές.

4. Όπως παρατηρεί η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, από τις δικογραφίες που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο δεν προκύπτει κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να θεωρηθεί ότι τα υποβληθέντα στο Δικαστήριο ερωτήματα αφορούν καταστάσεις υπαγόμενες στο κοινοτικό δίκαιο περί της ελευθερίας εγκαταστάσεως. Αντίθετα, είναι φανερό ότι πρόκειται για καθαρά εσωτερικές καταστάσεις, στις οποίες διώκονται, ενώπιον των *ιταλικών* δικαστηρίων και για δραστηριότητες που ασκήθηκαν στην *Ιταλία*, πρόσωπα που είναι *υπήκοοι* αυτού του κράτους μέλους και *κατοικούν* σ' αυτό. Κανένα στοιχείο συνδέσεως προς το κοινοτικό δίκαιο από όσα γίνονται δεκτά στη νομολογία του Δικαστηρίου, όπως η οικεία επαγγελματική κατάρτιση ή η άσκηση του υπό κρίση επαγγέλματος σε άλλο κράτος μέλος [1], δεν υφίσταται στις δίκες στο πλαίσιο των οποίων αποφασίστηκε η παραπομπή προδικαστικών ερωτημάτων. Θεωρώ, επομένως, ότι τα ερωτήματα των αιτούντων δικαστηρίων αφορούν καταστάσεις που προδήλως δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις της Συνθήκης των οποίων ζητείται η ερμηνεία.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

1 — Απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979, Knoors, σκέψη 24 (115/78, Rec. 1979, σ. 399).

5. Ας μου επιτραπεί να υπενθυμίσω ότι, όπως υπογραμμίστηκε στην απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, της 12ης Φεβρουαρίου 1987, το άρθρο 52:

« αποβλέπει να κατοχυρώσει το πλεονέκτημα της ίσης με τους ημεδαπούς μεταχείρισης για κάθε υπήκοο κράτους μέλους ο οποίος εγκαθίσταται, έστω και δευτερευόντως, σε άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να ασκήσει εκεί μη μισθωτή δραστηριότητα και απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω ιθαγενείας καθόσον περιορίζουν την ελευθερία εγκαταστάσεως » [2],

και ότι από αυτό προκύπτει, όπως επισήμανε το Δικαστήριο στην πρόσφατη απόφαση Bekaert, της 20ής Απριλίου 1988, ότι:

« η έλλειψη οποιουδήποτε στοιχείου που να εκφεύγει από το καθαρώς εθνικό πλαίσιο... συνεπάγεται, στο πλαίσιο συγκεκριμένης περιπτώσεως και σε θέματα ελευθερίας εγκαταστάσεως, ότι παρόμοια κατάσταση δεν διέπεται από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου » [3].

6. Προτείνω, επομένως, στο Δικαστήριο, ακολουθώντας τη λύση που δόθηκε με την προαναφερθείσα απόφαση Bekaert, να δώσει την εξής απάντηση:

« Οι διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με την ελευθερία εγκαταστάσεως δεν εφαρμόζονται σε καθαρώς εσωτερικές καταστάσεις, όπως αυτές υπηκόων κράτους μέλους που ασκούν, στο έδαφος αυτού του κράτους, άμισθη επαγγελματική δραστηριότητα για την οποία δεν μπορούν να επικαλεστούν προγενέστερη κατάρτιση ή άσκηση σε άλλο κράτος μέλος. »

2 — Υπόθεση 221/85, σκέψη 10 (Συλλογή 1987, σ. 719).

3 — Υπόθεση 204/87, σκέψη 12 (Συλλογή 1988, σ. 2029).